

et politisk Spørgsmaal, thi Privilegierne havde altid været i een politisk Retnings Magt; det har altid været en Gevinst for et enkelt politisk Parti, at der eksistere saadanne Privilegier, og ethvert Forsøg paa at forandre dette Forhold og komme Privilegierne til Livs følte derfor og maatte føles af dette enkelte politiske Parti eller — for at sige det rent ud — af Højre, som en Magtforringelse. Nu er dette Forhold forandret, dels er der allerede sket en lille Forandring i den senere Tid, og dels bærer Tiden i sit Skød, at der er Mulighed for, at flere Forandringer kunne indtræde. Det forekommer mig, at ærede politiske Modstandere maatte kunne indse det, og at der derfor for dem nu, naar vi fra vor Side i dette Øjeblik række dem en Haand og bede dem om at være med til at afskaffe disse Privilegier, er nogen Grund til, at de ogsaa kunne slutte sig dertil. I saa Fald komme vi bort fra alt, hvad der smager af at kunne benytte et saadant Privilegium, som her er Tale om, i politisk Øjemed. Det synes jeg, alle maatte kunne være enige om at anse for et Gode. Jeg skal hermed anbefale Forslaget og de stillede Ændringer til det høje Ting.

Indenrigsministeren (*Enevold Sørensen*): Jeg kan ganske slutte mig til de af Udvalget stillede Ændringsforslag. Ændringsforslagene Nr. 1 og 4 ser jeg ikke Anledning til at tale om og heller ikke om Ændringsforslaget under Nr. 5, idet jeg ganske kan henholde mig til den ærede Ordførers Motivering af, at Tidspunktet for Lovens Ikrafttræden udskydes $\frac{1}{2}$ Aar.

Hvad Ændringsforslaget Nr. 2 angaar, hvorefter Indenrigsministeren skal kunne bestemme, hvilke Bekendtgørelser der skulle kunne optages gratis, har det sin Grund i, at der for Tiden findes forskellige Bekendtgørelser, som have Privilegium paa at optages gratis i Berlingske Tidende og Stiftstidenderne. Det hedder i Stiftstidendernes Privilegier blandt de Betingelser, som de privilegerede Blade maa underkaste sig, at de uden Betaling skulle i Tidenderne optage, hvad der af Øvrigheden og Ministerierne skal bekendtgøres. I og for sig synes denne Forpligtelse at være meget stor og vidtrækkende, men den ærede Ordfører har gjort opmærksom paa, at de Bekendtgørelser, her er Tale om, ere meget forskellige. De grunde sig paa gamle Kancelliskrivelse og senere ministerielle Skrivelser og en ganske enkelt paa Lov. Det har vist sig umuligt at

give en udtømmende Regel for Afgørelse af, hvilke Bekendtgørelser de privilegerede Aviser saaledes have forpligtet sig til at optage uden Betaling. Det højeste, man har kunnet naa til, er en Udtalelse af Indenrigsministeriet i sin Tid om, at Forpligtelsen kun angaar saadanne ministerielle Bekendtgørelser, som Ministerierne eller Øvrigheden ifølge Lov eller Anordning eller dog en konstant Praksis have at bringe til Kundskab gennem de offentlige Tidender. Som den ærede Ordfører allerede har gjort opmærksom paa, er det ret forskelligartede Bekendtgørelser, for hvilke denne Forpligtelse gælder. Der er saaledes en Bestemmelse om, at Bekendtgørelser om Afholdelse af Folketingsvalg skulle optages gratis af Hensyn til, at det i Valgloven af 12te Juli 1867 § 34 hedder, at Dagen og Klokkeslettet for Valgmødets Afholdelse bekendtgøres i vedkommende Stiftsavis. En ministeriel Skrivelse har senere fortolket denne Bestemmelse saaledes, at det altsaa ved Lov er bestemt, at en Bekendtgørelse skal finde Sted, og at Stiftstidenderne derfor ere forpligtede til at optage den gratis. Omvendt er en saadan Forpligtelse ikke til Stede over for Amsraadsvalgene. I Landkommunalloven af 6te Juli 1867 § 39 hedder det nemlig, at der udstedes en Bekendtgørelse, der tilstilles Udgifterne af de i Amtet udkommende Aviser, og man har da resolveret, at her er ikke en udtrykkelig Bestemmelse om, at det skal bekendtgøres, og altsaa er der ikke i dette Tilfælde nogen Forpligtelse til at optage Bekendtgørelsen gratis.

Men da vi nu skulle gaa over til en ny Ordning, vil der være forskellige Bekendtgørelser, som for Tiden optages gratis, og med Hensyn til hvilke der er Rimelighed for, at de vedblivende have samme Ret som hidtil over for den kommende Statstidende. Det er derfor foreslaaet, og jeg kan derfor ogsaa tiltræde, at der optages en saadan Bestemmelse i Lovforslaget, hvorefter Indenrigsministeren baade bemyndiges til at bestemme, at en Række bestemte Bekendtgørelser skulle som hidtil optages gratis, og faar Adgang til at revidere hele den lange Liste, eller jeg kunde næsten sige det Kaos, der for Tiden finder Sted, med Hensyn til, hvilke Bekendtgørelser forskellige offentlige Myndigheder have Ret til at forlange gratis optagne. Jeg skal endnu blot nævne, at en Kancelliskrivelse af 23de April 1846 bestemmer for Berlingske Tidende, at alle Foranstaltninger, der anordningsmæssigt skulle træffes i Kommunens Interesse, bør